

INFORMACIJA

O ZAKLJUČIVANJU FINASIJSKOG SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE - MINISTARSTVA KAPITALNIH INVESTICIJA I INSPEKTORATA ZA ŽIVOTNU SREDINU I SAOBRAĆAJ NIZOZEMSKE, ZA SEKRETARIJAT PARISKOG MEMORANDUMA O RAZUMEVANJU O KONTROLI DRŽAVE LUKE KOJI JE OBEZBIJEDIO NIZOZEMSKO MINISTARSTVO INFRASTRUKTURE I VODOPRIVREDE

Ministarstvo kapitalnih investicija na osnovu mnogobrojnih zakonskih propisa iz oblasti pomorstva i preuzetih obaveza iz Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 49/2022, 52/2022, 56/2022, 82/2022, 110/2022 i 139/2022), ima obavezu kontinuiranog praćenja i implementacije konvencija, kodeksa, rezolucija i protokola Međunarodne pomorske organizacije (IMO) koji se odnose na sigurnost i bezbjednost plovidbe i zaštitu mora od zagađivanja stranih brodova koji uplovjavaju u luke i sidrišta Crne Gore, kao i na brodovima koji nose crnogorsku zastavu, a plove u međunarodnoj plovidbi.

Tokovi primjene međunarodnih i evropskih standarda su shodno Konvenciji Ujedinjenih nacija o pravu mora iz 1982. godine svrstani u tri kolone i to:

- Obaveze Crne Gore kao „Države zastave“, gdje se na nacionalnom nivou propisuju standardi i procedure sigurnosti i bezbjednosti plovidbe i zaštite mora od zagađivanja, koje moraju da primjenjuju plovni objekti pod crnogorskom zastavom (registrovani u Crnoj Gori), a plove u međunarodnoj i unutrašnjoj plovidbi;
- Obaveze Crne Gore kao „Države inspekcijskog nadzora“, gdje se na nacionalnom nivou propisuju standardi i procedure sigurnosti i bezbjednosti plovidbe i zaštite mora od zagađivanja radi vršenja inspekcijskog nadzora brodova, jahti, čamaca, plutajućih objekata i instalacija za proizvodnju ugljovodonika koji mogu biti pod stranom ili crnogorskom zastavom, a uplovili su u luke Crne Gore ili se nalaze u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- Obaveze Crne Gore kao „Obalne države“ da u nacionalno zakonodavstvo propiše standarde i procedure koji se odnose na državu koja izlazi na more i ima svoj morski pojas, a ti standardi se odnose na sigurnost i bezbjednost plovidbe i zaštitu mora od zagađivanja kroz obezbjeđivanje nacionalnih kapaciteta za: traganje i spašavanje na moru, označavanje plovnih puteva, reagovanje u slučaju iznenadnog zagađenja mora sa plovnih objekata, uspostavljanje i rad službe nadzora i kontrole pomorskog saobraćaja u vodama Crne Gore.

U dijelu obaveza „Države inspekcijskog nadzora“ Crna Gora poslove inspekcijskih pregleda stranih brodova koji posjećuju luke i sidrišta Crne Gore vrši samostalno, bez udruživanja u neku regionalnu ili evropsku organizaciju, što nije dobra praksa u svijetu. Naime, države koje svojim teritorijama izlaze na Sredozemno more udružene su u Mediteranski Memorandum „Med MoU“, države koje izlaze na Crno more udružene su u Crnomorski Memorandum o razumijevanju „Black sea MoU“, a zemlje Evropske Unije, Kanade i Rusije u Pariški Memorandum o razumijevanju kontrole države luke tzv „Paris MoU“.

Crna Gora je proces pridruživanja Pariškom Memorandumu započela još 2011. godine, ali stroga pravila ovog evropskog sistema nijesu dozvoljavala prijem u članstvo države čiji brodovi se nalaze na tzv. „Crnoj listi“ inspekcijskog nadzora Paris MoU. Takva pravila važe i danas, pa je iz istog razloga prijem Republike Albanije odbijen prošle godine, sve dok se standard

brodova koji plove pod albanskom zastavom ne popravi na „Bijelu“ ili „Sivu“ listu Pariškog Memoranduma. Crna Gora je taj povratak obezbijedila u periodu od 2011. do 2015. godine.

Shvatajući značaj ovog procesa Skupština Crne Gore je 31. jula 2015. godine usvojila Zakona o potvrđivanju Pariškog Memoranduma o razumijevanju (Paris MoU Sporazuma) o kontroli države luke, kako bi se u narednom periodu kroz implementacioni proces standardi ovog sistema primjenili i u crnogorsko zakonodavstvo.

Od 2016. do 2020. godine proces implementacije je išao dosta usporenom dinamikom najvećim dijelom zbog nedostatka visokog oficirskog kadra koji je bio spremjan da napusti brod i posveti se radu u državnoj administraciji. U pomenutom periodu Crna Gora je uspjela da obezbijedi potreban kadar, te izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe iz 2020. godine i pratećim podzakonskim aktima donesenim tokom 2021. godine obezbijedi zakonsku osnovu za primjenu Pariškog Memoranduma u Crnoj Gori.

Bitno je napomenuti da je Crna Gora tokom svih ovih godina pristupanja, imala konstantnu podršku država članica Pariškog Memoranduma, kao i najvećeg tijela ove organizacije, Odbora Paris MoU, kroz pravo godišnjeg prisustva sjednicama Odbora Paris MoU, obukama inspektora, pristupu jedinstvenoj elektronskoj bazi THETIS kojom upravlja Evropska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA).

Dodatni zamajac integracionom procesu Crne Gore u Paris MoU, u poslednje vrijeme dalo je i pregovaračko poglavlje 14 – Saobraćajna politika, u kojem je punopravno članstvo Crne Gore u ovoj organizaciji označeno kao jedno od osnovnih mjerila iz oblasti pomorskog saobraćaja. Pitanje članstva u Paris MoU je istaknuto i u zadnjem Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2022. godinu.

Konkretna pomoć Evropske komisije realizovana je kroz TAIEX program 2022. godine preko kojeg su Crnoj Gori obezbijeđena finansijska sredstva za obuku PSC inspektora (inspektora stranih brodova) u lukama Rotterdam i Antverpen. Završetkom navedenih obuka, tim PSC inspektora Crne Gore je bio spremjan za revizorsku misiju Sekretarijata Pariškog Memoranduma, koja je izvršena krajem septembra 2022. godine. Tim PSC inspektora Crne Gore je tom prilikom sa revizorima Sekretarijata Paris MoU i predstavnikom EMSA-e pregledao šest stranih brodova u lukama Bar i Kotor, te pored profesionalnog poznavanja broda i sigurnosti plovidbe, demonstrirao i postupanje po procedurama inspekcijskog nadzora u zemljama Pariškog Memoranduma. Nakon završene misije uslijedio je pozitivan stav revizora i preporuka za punopravno članstvo Crne Gore u maju 2023. godine, na prvoj narednoj 56. sjednici Odbora Pariškog Memoranduma.

Poslednja prepreka u ispunjenju decenijskog cilja Crne Gore iz oblasti pomorstva, bila je obavezujuća obuka svih PSC inspektora u Lisabonu, od 17. do 30. marta 2023. godine. Pored predstavnika Crne Gore, navedenoj obuci i testiranju prisustvovalo je još 28 novih PSC inspektora iz zemalja članica Pariškog Memoranduma. Crnogorski inspektori su već u prvom krugu testiranja uspešno završili i ovu obavezu, i otvorili put ka punopravnom članstvu, u maju 2023. godine.

Obzirom da je sada već očigledna pozitivna odluka 56. sjednice Odbora Pariškog Memoranduma (Slovenija, 18. maj 2023.), o punopravnom članstvu Crne Gore, Sekretarijat Pariškog Memoranduma je planirao da na dan objave punopravnog članstva bude potpisana i Finansijski sporazum sa Crnom Gorom kojim će ista preuzeti obavezu plaćanja godišnje članarine prema ovoj organizaciji u ovoj i narednim godinama.

Sredstva za ovu namjenu su planirana u Zakonu o budžetu Crne Gore za 2023. godinu u okviru budžeta Ministarstva kapitalnih investicija.

U prilogu informacije dostavljamo originalni predlog Finansijskog sporazuma kojeg je Ministarstvo kapitalnih investicija, putem emaila, dobilo od Sekretarijata Pariškog Memoranduma, kao i prevod na crnogorskom jeziku.

Financial Arrangement

Financial Arrangement between the Human Environment and Transport Inspectorate of the Netherlands and the Ministry of Capital Investments acting on behalf of the Government of Montenegro, for the Secretariat of the Paris Memorandum of Understanding on Port State Control provided by the Netherlands' Ministry of Infrastructure and Water Management.

The Ministry of Capital Investments acting on behalf of the Government of Montenegro, hereinafter referred to as "the Signatory", will, in accordance with the following provisions, share the financial responsibility of the Secretariat of the Paris Memorandum of Understanding on Port State Control, hereinafter referred to as "the Secretariat", which includes the financing of and the costs incurred by the Secretariat.

1. The Ministry of Infrastructure and Water Management of the Netherlands will provide the Secretariat mentioned in Section 7.4 of the Paris Memorandum of Understanding on Port State Control, hereinafter referred to as "the Memorandum".

The Secretariat will carry out its duties in accordance with Section 7.5 of the Memorandum, as specified in the Annex to this arrangement and in accordance with decisions of the Port State Control Committee.

2. The Signatory will share equally with all Signatories to the Paris Memorandum in the financing of the Secretariat and the costs incurred by the Secretariat in the exercise of its duties under the Memorandum.
3. The Signatory will ensure that its share mentioned in paragraph 2, as adopted by the Port State Control Committee and after receipt of an invoice to that effect, is remitted to:

MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT
UDAC/ ILT ALGEMEEN
Rijnstraat 8
2515 XP The Hague
The Netherlands

Bank details:

IBAN: **NL02.INGB.0705.0007.37**

BIC CODE: **INGBNL2A**

ING Bank NV
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam
The Netherlands

This amount will cover expenses and costs made by the Secretariat in the discharge of its duties.

Financial Arrangement

4. Subject to the annual adoption of the State's budget by the Parliament of the Signatory, the Signatory will ensure that annually, before 1 April following a budget decision by the Committee, its contribution to the financing of the Secretariat and the costs incurred by the Secretariat is forwarded in the manner specified in paragraph 3. An amount of 15 percent of the budget will constitute a reserve fund for bridging liquidity gaps.
5. If the budget has not been adopted by the Committee at the beginning of a budgetary year, the Minister of Infrastructure and the Environment of the Netherlands may each month enter into commitments and make payments up to one twelfth of the appropriations in the budget of the preceding financial year and the Signatory shall in accordance with paragraph 2 share those expenses. The Signatory will in that case ensure that the amount due will be forwarded once every three months.
6. This arrangement will come into effect on the day the Memorandum takes effect for the Signatory.
7. This arrangement will, subject to paragraph 8, thereafter remain in force as long as the Secretariat is provided by the Netherlands' Ministry of Infrastructure and Water Management and the Ministry of Capital Investments of Montenegro participates in the Memorandum.
8. In the event one of the conditions specified in paragraph 7 no longer exists the Signatory agrees that this arrangement will remain in force until a final settlement, taking into account the provisions of this arrangement, has been completed.

For the Ministry of Infrastructure and Water Management of the Netherlands,

[signature]

[place, date]
The Hague, 8 May 2023

[signatory]
M. Wassenaar
Inspector-General
for the Human Environment and
Transport Inspectorate

For the Ministry of Capital Investments acting on behalf of the Government of Montenegro,
[signature]

[place, date]
Kranj (Slovenia), 19 May 2023

[signatory]

Financial Arrangement

The tasks for the Secretariat as set out in Section 7.5 of the Paris Memorandum of Understanding on Port State Control are:

"The Secretariat, acting under the guidance of the Committee and within the limits of the resources made available to it, will:

- *prepare meetings, circulate papers and provide such assistance as may be required to enable the Committee to carry out its functions;*
- *facilitate the exchange of information, carry out the procedures outlined in Annex 4 and prepare reports as may be necessary for the purpose of the Memorandum;*
- *carry out such other work as may be necessary to ensure the effective operation of the Memorandum."*

On the basis of these tasks an indication is given below of the services the Secretariat could provide for. The listed items only serve an illustrative purpose. Decisions on the tasks of the Secretariat will have to be taken by the Committee as meant in Section 7.1 of the Paris Memorandum.

The Secretariat would:

- a. prepare papers for the meetings of the Committee¹;
- b. present any advice of the Committee to the Ministers responsible for maritime safety;
- c. circulate papers among the members of the Committee, IMO and ILO or any other body or institution as deemed necessary;
- d. organise the meetings of the Committee with interpretation in the English and French languages during the meeting;
- e. prepare summary records of the meetings of the Committee and any other paper that results from the meetings;
- f. present statistical information on deficiencies found as well as analyses of the nature of the deficiencies;
- g. present statistical information on the inspections by the maritime authorities;
- h. circulate information on developments on port State control in international bodies, such as IMO, ILO and EC;
- i. supervise the computerized information system;
- j. make proposals and execute decisions from the Committee in respect of further developments of the information system;
- k. supply information on the Memorandum to other interested authorities, bodies or organizations;
- l. deal administratively with requests of authorities to accede to the Memorandum and to take actions for the formal procedures for accession as requested by the Committee;
- m. provide each year before 30 September a budget proposal for the work of the Secretariat;
- n. each year before 31 March render an account on the previous year, including suggestions for payment or additional payment;
- o. advise on any other financial aspects of the Paris Memorandum of Understanding.

¹ All papers by the Secretariat will be drafted in the English language.

Finansijski sporazum

Finansijski sporazum između Inspektorata za životnu sredinu i saobraćaj Nizozemske i Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore, za Sekretariat Pariskog memoranduma o razumijevanju o kontroli države luke koji je obezbijedilo nizozemsko Ministarstvo infrastrukture i vodoprivrede

Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore, u daljem tekstu „potpisnik“, će u skladu sa sljedećim odredbama, dijeliti finansijsku odgovornost Sekretarijata Pariskog memoranduma o razumijevanju o kontroli države luke, u daljem tekstu: „Sekretariat“, koji uključuje finansiranje i troškove Sekretarijata

1. Ministarstvo za infrastrukturu i vodoprivredu Nizozemske će obezbijediti Sekretariat pomenut u odeljku 7.4 Pariskog memoranduma o razumijevanju o kontroli države luke, u daljem tekstu „Memorandum“. Sekretariat će obavljati svoje dužnosti u skladu sa odeljkom 7.5 Memoranduma, kako je navedeno u Aneksu ovog sporazuma i u skladu sa odlukama Komiteta za kontrolu države luke.
2. Potpisnik će ravnopravno sa svim potpisnicima Pariskog memoranduma dijeliti finansiranje Sekretarijata i troškove Sekretarijata nastale u obavljanju njegovih dužnosti u okviru Memoranduma.
3. Potpisnik će obezbijediti da se njegov udio naveden u stavu 2, kako je usvojio Komitet za kontrolu države luke i nakon prijema fakture u tom smislu, šalje na:

MINISTARSTVO INFRASTRUKTURE I VODOPRIVREDE
MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT
UDAC/ ILT ALGEMEEN
Rijnstraat 8

Finansijski sporazum

2515 XP The Hague

The Netherlands

Bank details:

IBAN: NL02.INGB.0705.0007.37

BIC CODE: INGBNL2A

ING Bank NV

Bijlmerplein 888

1102 MG Amsterdam

The Netherlands

Ovaj iznos će pokriti rashode i troškove Sekretarijata u vršenju njegovih dužnosti.

4. U zavisnosti od godišnjeg usvajanja državnog budžeta od strane Parlamenta Potpisnika, Potpisnik će osigurati da svake godine, prije 1. aprila, a nakon odluke Komiteta o budžetu, kontribucija za finansiranja Sekretarijata i troškova koje snosi Sekretariat budu proslijedeni na način definisan u stavu 3. Iznos od 15 odsto budžeta činiće rezervni fond za premošćavanje likvidnosnih nedostataka.
5. Ako Komitet nije usvojio budžet na početku budžetske godine, ministar za infrastrukturu i životnu sredinu Nizozemske može svakog mjeseca da preuzme obaveze i izvrši plaćanja do jedne dvanaestine aproprijacija u budžetu prethodne finansijske godine i Potpisnik će u skladu sa stavom 2. podijeliti te troškove. Potpisnik će u tom slučaju obezbijediti da dospjeli iznos bude proslijeden jednom u tri mjeseca
6. Ovaj sporazum će stupiti na snagu danom stupanja na snagu Memoranduma za Potpisnika.
7. Ovaj sporazum će, u skladu sa stavom 8, nakon toga ostati na snazi sve dok Sekretariat obezbjeđuje Ministarstvo infrastrukture i vodoprivrede Nizozemske i dok Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore učestvuje u Memorandumu.
8. U slučaju da jedan od uslova navedenih u stavu 7 više ne postoji, Potpisnik je saglasan da će ovaj sporazum ostati na snazi sve dok se konačno poravnanje, uzimajući u obzir odredbe ovog sporazuma, ne završi.

Finansijski sporazum

Za Ministarstvo infrastrukture i vodoprivrede Nizozemske,

[potpis]

[mjesto, datum]

Hag, 8. maj 2023. godine

[potpis]

M.C. Vassenaar
vršilac dužnosti generalnog inspektora
Inspektorata za životnu sredinu i
saobraćaj

Zadaci Sekretarijata navedeni u odeljku 7.5 Pariskog memoranduma o razumevanju o kontroli države luke su:

„Sekretariat će, djelujući pod vođstvom Komiteta i u granicama resursa koji su mu stavljeni na raspolaganje:

- pripremati sastanke, distribuirati dokumente i pružati pomoć koja je potrebna da bi se Komitetu omogućilo da obavlja svoje funkcije;
- olakša razmjenu informacija, sprovede procedure navedene u Aneksu 4 i pripremi izvještaje koji mogu biti neophodni za potrebe Memoranduma;
- obavlja druge poslove koji mogu biti neophodni da bi se obezbijedilo efikasno funkcionisanje Memoranduma.”

Na osnovu ovih zadataka, u nastavku su date naznake usluga koje bi Sekretariat mogao da obezbijedi. Navedene stavke služe samo u ilustrativnu svrhu. Odluke o zadacima Sekretarijata moraće da donosi Komitet kako je predviđeno u Odeljku 7.1 Pariskog memoranduma.

Sekretariat bi:

Finansijski sporazum

- a) pripremao dokumente za sastanke Komiteta¹;
- b) iznio svaki savjet Komiteta ministrima nadležnim za pomorsku bezbjednost;
- c) distribuirao dokumente među članovima Komiteta, IMO i ILO ili bilo kojim drugim organom ili institucijom po potrebi;
- d) organizovao sastanke Komiteta sa prevodom na engleski i francuski jezik tokom sastanka;
- e) pripremao objedinjene zapisnike sa sastanaka Komiteta i svaki drugi dokument koji proizilazi iz sastanaka;
- f) prezentovao statističke informacije o utvrđenim nedostacima kao i analize prirode nedostataka;
- g) prezentovao statističke podatke o inspekcijama od strane pomorskih organa vlasti;
- h) distribuirao informacije o razvoju lučke kontrole u međunarodnim organima, kao što su IMO, ILO i EC;
- i) vršio nadzor nad kompjuterizovanim informacionim sistemom;
- j) davao predloge i izvršavao odluke Komiteta u pogledu daljeg razvoja informacionog sistema;
- k) dostavljao informacije o Memorandumu drugim zainteresovanim nadležnim organima, tijelima ili organizacijama;
- l) administrativno se bavio zahtjevima nadležnih organa vlasti da pristupe Memorandumu i preduzimaju radnje za formalne procedure za pristupanje na zahtjev Komiteta;
- m) dostavio svake godine prije 30. septembra predlog budžeta za rad Sekretarijata;
- n) svake godine prije 31. marta izvršio obračun za prethodnu godinu, uključujući predloge za plaćanje ili doplatu;
- o) savjetovao o svim drugim finansijskim aspektima Pariskog memoranduma o razumijevanju.

¹ Svi dokumenti Sekretarijata biće izrađeni na engleskom jeziku.